

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2019. április 12. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt **vádlott neve** ellen indított büntetőügyben a **Szolnoki Törvényszék** 2018. június 7. napján kihirdetett **8.B.1378/2017/26.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 5 (öt) évre **súlyosítja**.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítandó házi őrizet helyesen 2018. január 4. napjától 2018. június 7. napjáig tartott.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Szolnoki Törvényszék ítéletével a Szolnoki Járásbíróság 5.Fk.657/2016/50. sorszámú ítéletének próbára bocsátást kimondó rendelkezését vádlott neve vádlott vonatkozásában hatályon kívül helyezte, és a próbára bocsátást megszüntette. A 2017. július 1. napjától 2018. január 3. napjáig előzetes fogvatartásban volt, 2018. január 4. napjától házi őrizetben lévő vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés bűntettében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat], ezért - a Szolnoki Járásbíróság 5.Fk.657/2016/50. sorszámú ítéletében megállapított társtettesként elkövetett garázdaság bűntette [Btk. 339. § (1), (2) bekezdés a) pont] miatt is - halmazati büntetésül 3 év 10 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, megállapította, hogy a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által 2017. július 1. napjától 2018. január 3. napjáig előzetes fogvatartásban, valamint a 2018. január 3. napjától a "mai napig" házi őrizetben töltött időtartamot oly módon, hogy egy napi előzetes fogvatartásnak egy napi szabadságvesztés, míg négy nap házi őrizetben töltött idő egy napi szabadságvesztésnek felel meg. Rendelkezett a bűnfelekről és a bűnügyi költségről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be az ügyész a vádlott terhére, egyrészt a téves jogi minősítés miatt, a garázdaság vétsége tekintetében annak önálló bűncselekményként

történő megállapítása, illetőleg a vádirat II. pont alatti tényállásban szereplő cselekménynek a váddal egyező, emberölés büntetének kísérleteként való értékelése, másrészt a kiszabott szabadságvesztés mértékének és ahhoz kapcsolódóan a közügyektől eltiltás tartamának lényeges felemelése végett.

Mindezekon túlmenően az ítélettel szemben fellebbezést jelentett be a vádlott és védője is, egyezően a büntetés enyhítése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.19/2018/4-II. számú átiratában indítványozta az ítéleti tényállás és a bűnösségi körülmények kiegészítését, illetőleg indítványt tett a jogi indokolás egy ponton történő helyesbítésére is. Ezen túlmenően kifejtette, hogy a törvényszék a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, azonban a vádlott cselekményeit nem a törvénynek és a bírói gyakorlatnak megfelelően minősítette. A vádlottnak a bűncselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalmának a megítéléséhez számba vette a felmerült alanyi és tárgyi tényezőket, azonban azokból téves jogi következtetéseket vont le. E körben hivatkozott a Kúria 3/2013. BJE határozatának azon megállapítására, miszerint az ölési szándékra utaló szubjektív körülményeknek vagy más, korábban fennállott konkrét indítóoknak a hiánya még nem zárja ki az emberölésre irányuló eshetőleges szándék megállapítását.

A főügyészségi álláspont szerint a vádlott az emberi élet kioltására alkalmas vascsővel, nagy erővel, célzottan a sértett fejét ütötte meg, ennek alapján a vádlott tudatában fel kellett, hogy merüljön a halálos eredmény bekövetkezésének a lehetősége. Tisztában volt azzal, hogy magatartásának lehetséges következményeként akár a sértett halála is bekövetkezhet, de indulati állapotában eziránt közömbös maradt. A vádlott elégtételt akart venni a sértetten a konfliktusuk miatt, ezért nem elégedett meg azzal, hogy többször megütötte és megrúgta őt, hanem felismerve azt, hogy a sértett nem kíván beleállni a verekedésbe, távolabb ment, és tudatosan választott egy olyan eszközt, amellyel súlyos, életveszélyes, vagy akár halálos sérülést okozhat. Álláspontja szerint tehát az elkövetés eszközének paramétereiből, az erő kifejtés mértékéből és irányítottságából, valamint abból, hogy a vádlott egy alkalommal, célzottan a sértett fejét, életfontosságú szervét támadta, megalapozott jogi következtetés vonható arra, hogy a vádlottnak reálisan számolnia kellett a halálos eredmény bekövetkezésének a lehetőségével, és ezen következmény bekövetkezésének lehetőségébe belenyugodva, eshetőleges szándékkal cselekedett.

A főügyészségi álláspont szerint az elsőfokú bíróság akkor is tévedett, amikor az emberölés büntetének kísérlete mellett nem értékelte önálló bűncselekményként a garázdaság vétségét. Indokolásul előadta, hogy már a vádlott motivációja sem volt teljesen azonos a virágbolt előtt tanúsított magatartása, és a sértettel való későbbi találkozásuk alkalmával. Az első ökölütés során a vádlott szándéka kizárólag testi sértésre irányult, és még eshetőlegesen sem célozta súlyosabb sérülés okozását, ehhez képest néhány órával később, a vádlottat már az eshetőleges ölési szándék vezette. Mindezek alapján álláspontja szerint a vádlott térben és időben elkülönülten, részben eltérő motívumból, különböző bűncselekmények törvényi tényállását valósította meg. E körben hivatkozott a Kúria BH2016. 228 számú eseti döntésére.

A fent kifejtettekre figyelemmel a főügyészség indítványozta, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a vádlott testi sértés büntetéseként értékelt cselekményét emberölés büntetének kísérleteként [Btk. 160. § (1) bekezdés] és garázdaság vétségéeként [Btk. 339. § (1) bekezdés] minősítse, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

A védő a fellebbezés írásbeli indokolásában a cselekmény jogi minősítésének változatlanul hagyása mellett enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

Kizárólag a kiszabott szabadságvesztés büntetés súlyosítása iránt előterjesztett fellebbezés alapos, a főügyési átiratban foglaltak részben helytállóak, azonban a bűncselekmények eltérő minősítésére tett indítvánnyal az ítélet tábla nem értett egyet.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően, 2018. július 1. napján hatályba lépett a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.), amelynek 868. § (1) bekezdése alapján a törvény rendelkezéseit - a 868-876. §-ban meghatározott eltérésekkel - a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell, az ítélet tábla az elsőfokú ítélet felülbírálatára során a másodfokú eljárás lefolytatásakor hatályos törvény szerint járt el.

Az ítélet tábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes körűen felülbírált, melynek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt nem sértett, a bizonyítási eljárást perrendszerűen folytatta le.

A másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

vádolt neve vádlott nőtlen családi állapotú, senki eltartásáról nem gondoskodik, élettársi kapcsolatban él, egy kft-nél segédmunkás, ebből havi 100.000.- forint jövedelemben részesül. Élettársa alkalmi munkás, havi jövedelme szintén 100.000.- forint.

A Szolnoki Járásbíróság 5.Fk.657/2016/50. számú ítéletével alkalmazott próbára bocsátás próbaideje 2020. február 7. napjáig tart. Ezen kiegészítés azért szükséges, mert ekként lesz tényállásbeli alapja annak, hogy a vádlottal szemben az említett ítélet próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül kellett helyezni, és a próbára bocsátást meg kellett szüntetni, valamint a vádlottal szemben halmazati büntetést kellett kiszabni.

A tényállásbeli éjszakán a szórakozóhelyen, valamint az azt megelőzően elfogyasztott alkohol hatására a vádlott is ittas állapotba került. Ezen kiegészítés azért szükséges, mert a vádlott erre vonatkozóan, a nyomozati szakban megtett vallomásaiban határozottan utalt (2017. augusztus 29. napján kelt gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyv 3. oldal, 2. bekezdése), ugyanakkor az ittas állapot súlyosító körülményként minősül a terhére, melyet a büntetés kiszabása során is értékelni kell.

Az elkövetés eszközének tömege kb. 1,5 kg volt. Ezen kiegészítés azért vált szükségessé, mert ekként rögzíthetők teljes körűen az elkövetéshez használt vascső paraméterei, melyekre tanú neve a tanú tárgyaláson nyilatkozott is (26. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal).

A sértettet a tényállásbeli estén minimálisan 7 darab erőbehatás érte. Ezen kiegészítés azért vált szükségessé, mert a sérülések számát az elsőfokú bíróság nem rögzítette, ugyanakkor az igazságügyi orvosszakértő erre vonatkozóan nyilatkozatot tett a tárgyaláson (26. számú tárgyalási jegyzőkönyv 39. oldal 4. bekezdés).

Helyesbítette az ítélet tábla az ítélet 4. oldalának 5. bekezdését akként, hogy a gondos orvosi beavatkozás a halálos szövődmény *lehetőségét* hátrította el. Ezen helyesbítés azért szükséges, mert az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértői véleményben foglaltakat pontatlanul idézte

(nyomozati iratok 480. oldal 6. bekezdés).

A vádlott 2018. június 7. napján 500.000.- forintot fizetett ki a sértett részére kárenyhítésként. Ezen kiegészítés azért bír jelentőséggel, mert a vádlott részéről a kár enyhítése enyhítő körülményként értékelhető.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megalapozott tényállást állapított meg, melyet az ítéletábra a fentebb írt kiegészítésekkel és helyesbítésekkel határozatának alapjául elfogadott.

A megalapozott tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és cselekményét is a törvénynek megfelelően minősítette.

A vádlott terhére megállapítandó bűncselekmény törvényi minősítése vonatkozásában az ítéletábra nem osztotta a fellebbviteli főügyészség által előadottakat. A [város neve]-n, a [út neve]-i úton lévő árokparton történt eseményekkel kapcsolatban a törvényszék lényegében helytállóan fejtette ki - a Kúria 3/2013. BJE határozatában foglaltakra figyelemmel is -, hogy a vádlott cselekménye miért nem minősül emberölés büntette kísérleteként. A jogegységi határozat útmutatásának lényege az, hogy a bűncselekmény törvényi minősítésének megállapítása során a cselekmény teljes egészét tekintve kell vizsgálni mind a tárgyi tényezőket, mind pedig az elkövetés konkrét körülményeit. Jelen esetben megállapítható, hogy a vádlott és a sértett között már az [szórakozóhely neve] nevű szórakozóhelyen is konfliktus alakult ki, és az ezt követő események - úgymint a virágbolt előtt történt verekedés, majd az árokparton történtek - ezen kocsmai "kakaskodás" folyamánai voltak. A megállapított tényállás szerint, az árokparton azt követően, hogy a vádlott a sértettet hátba rúgta, a sértett a vádlott után indult, ami miatt köztük ismételt konfliktus, szóváltás alakult ki, majd a vádlott két alkalommal megütötte a sértettet ököllel az arcán. Ezt követően távozott a helyszínről a vádlott, majd tért vissza egy vascsővel, amit a sértett észlelve ismételt elindult a vádlott felé, és ezt követően került sor arra, hogy a vádlott a vascsővel a sértettet egy alkalommal a fején megütötte. Ezen körülményekből az ítéletábra azt a következtetést vonta le, hogy miután mindkét fél ittas állapotban volt, és köztük folyamatos volt a szóváltás, "kakaskodás", lényegében a vádlott mintegy megtorlásként meg akarta verni a sértettet, azonban az ítéletábra álláspontja szerint az ölésre vonatkozóan még az eshetőleges szándéka sem merült fel. Téves volt ugyanakkor a törvényszék jogi indokolásának azon megállapítása, miszerint az életveszélyes eredményre a vádlott hanyag gondatlansága terjedt ki, ugyanis az elkövetés eszközére és körülményeire figyelemmel egyértelműen megállapítható, hogy az életveszélyes eredmény a vádlott tudatában lehetőségként felmerült, ezért arra az eshetőleges szándéka kiterjedt.

Ami a [út neve] úton lévő virágbolt előtti verekedést illeti, az csak abban az esetben képezhet valóságos halmazatot a testi sértés büntetével, ha két elkülönült cselekményről van szó. Elkülönült cselekményekről azonban csak akkor beszélhetünk, ha a két cselekmény időben és térben is elkülöníthető, illetőleg azok motívuma is eltér egymástól. Jelen esetben nem lehetett kétséget kizáró módon megállapítani azt, hogy a virágbolt előtti verekedés és az árokparton történtek között mennyi idő telt el, csupán az tekinthető bizonyosnak, hogy egy-két óránál nem telt el több. Az eseményekre egy kisebb településen, egymástól nem távol lévő helyszíneken került sor, ahol a vádlott és a sértett újra meg újra összetalálkoztak. A két cselekmény motívuma sem tért el, ugyanis mindkettő alapja a kocsmai összezördülés volt, melynek során gyakorlatilag a vádlott és a sértett is elégtételt akart venni egymáson. Tekintettel arra, hogy a Btk. 339. §-a szerinti garázdaság csak akkor állapítható meg a vádlott terhére, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, így ez esetben - mivel a két cselekmény nem különült el egymástól - a garázdaság vétsége a súlyosabban minősülő testi sértés

büntetésbe beleolvadt.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy a főügyesség által hivatkozott BH2016. 228. számú eseti döntés jelen esetben nem alkalmazható, aszerint ugyanis a vádlott a sértettet reggel 6 óra körüli időben szúrta meg, ezzel számára életveszélyt okozó testi sértést okozva, majd ugyanazon a napon, 12 és 13 óra közötti időben a sértettet megfojtotta, mely által megvalósította az emberölés büntetését is. Ez esetben tehát a két cselekmény között jelentős - hat-hét óra - telt el, így azok időben is elkülönültek.

A büntetés kiszabása körében további súlyosító körülményként értékelte az ítéletábra a vádlott terhére azt, hogy cselekményét ittas állapotban követte el, ugyanakkor további enyhítő körülmény javára az, hogy a sértett részére eddig 500.000.- forint kárenyhítést megfizetett.

Az így kiegészített bűnösségi körülményekre figyelemmel nem tévedett a törvényszék, amikor a Btk. 79. §-ában foglalt büntetési célok elérése érdekében a Btk. 80. § (1) bekezdésére figyelemmel a vádlottat börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és közügyektől eltiltásra ítélte. Helytállóan állapította meg a büntetés kiszabása során irányadó középértéket, azonban nem hivatkozott a Btk. 80. § (3) bekezdésére, holott azt alkalmazta a középérték megállapítása során, ezért az ítéletábra ezen jogszabályi hivatkozást pótolta.

A kiszabott szabadságvesztés büntetés vonatkozásában az ítéletábra arra az álláspontra helyezkedett, hogy e tekintetben az elsőfokú bíróság ítélete eltúlzottan enyhe, a törvényszék nem vette kellő súllyal figyelembe azt, hogy a vádlott a terhére megállapított bűncselekményt két másik büntetőeljárás hatálya alatt követte el, illetőleg kitartó szándékát sem értékelte megfelelően. Mindezekre figyelemmel az ítéletábra a büntetési célok megvalósulása érdekében a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 5 évre súlyosította. Mindazonáltal a másodfokú bíróság a közügyektől eltiltás tartamának lényeges súlyosítását nem látta indokoltnak, mert a törvényszék által kiszabott mellékbüntetés arányos, az a büntetési célokat megfelelően szolgálja.

Észlelte az ítéletábra, hogy a törvényszék helyesen rögzítette ugyan a vádlott előzetes fogvatartására, illetőleg a vele szemben elrendelt házi őrizetre vonatkozó adatokat, azonban azoknak a kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámítása során tévesen jelölte meg a házi őrizet kezdő napját, illetőleg pontatlanul -"a mai napig" megjelöléssel - jelölte meg annak befejező időpontját, ezért ezen rendelkezését az ítéletábra a rendelkező részben foglaltak szerint pontosította.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság kizárólag a kiszabott szabadságvesztés tartamának súlyosítása érdekében bejelentett ügyészi fellebbezést ítélte alaposnak, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítélettel szemben a Be. 615. § (1) bekezdése értelmében nincs helye fellebbezésnek.

Szeged, 2019. április 12.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Dániel s. k.
előadó bíró

Dr. Katona Dorottya s. k.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.509/2018/8. számú ítélete és a Szolnoki Törvényszék 8.B.1378/2017/26. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2019. április 12.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke